

Arbeiderpartiets, Senterpartiets, Sosialistisk Venstrepartis,
Bymiljølistas og Pensjonistpartiets forslag til

Handlingsplan 2019-2022

Budsjett 2019

INNSTILLING

1. Med hjemmel i kommunelovens paragraf 44 og 45 vedtas Fredrikstad kommunes handlingsplan for perioden 2019 - 2022 og budsjett for 2019 med netto utgiftsrammer fordelt på de enkelte tjenesteområder slik det framkommer partienes forslag til oversikten for driftsbudsjettet på side 7.
2. Investeringsbudsjettet for 2019 med finansiering vedtas slik det framkommer i investeringsoversikten på side 16 og i vedlegg 1.
3. Merinntekter ved salg av bolig- og næringseiendommer i kommunal regi utover kostnadene til å opparbeide nye arealer avsettes til ubundet investeringsfond.
4. Rådmannen gis fullmakt til å selge boliger som ikke anses egnet for den kommunale boligporteføljen. Netto salgsinntekt disponeres til å finansiere nye boliger.
5. Rådmannen gis fullmakt til å disponere inntekter fra forsikringsoppgjør og inntekter fra salg av utrangerte biler, maskiner og utstyr til å finansiere investeringer for anskaffelse av biler, maskiner og utstyr til samme formål.
6. Kommunale avgifter, egenbetaling og gebyrer fastsettes i samsvar med dokumentet «Egenbetalinger, gebyrer og betalingsbetingelser 2019», samt partienes forslag til endringer på side 13.
7. Det godkjennes låneopptak på 936,4 millioner kroner for finansiering av investeringer i 2019 Rebudsjettering av investeringer fra 2018 vedtas i egen sak.
8. Investeringstilskudd til Fredrikstad kirkelige fellesråd overføres netto (fratrukket merverdikompensasjon).
9. Det godkjennes låneopptak i Husbanken til videre utlån med inntil 180,0 millioner kroner for 2019 hvorav 13 millioner kroner rebudsjetteres fra 2018 gjennom vedtak i egen sak.
10. Trekkrettigheter i bank på 80,0 millioner kroner kan benyttes for å overholde økonomiske forpliktelser i løpet av året.
11. Det godkjennes en ramme for leasingavtaler for utskifting av biler og andre mindre behov på inntil 10,0 millioner kroner for 2019.
12. Det godkjennes en garantiramme på til sammen 12,0 millioner kroner til dekning av depositum og husleiegarantier ved NAV.
13. Rådmannen gis fullmakt til å foreta mindre justeringer i budsjetterte kalkulatoriske renter og avdrag og budsjetterte finansposter der avvik i framdriften av prosjektet fører til forsinket låneopptak.
14. Rådmannen gis fullmakt til å foreta endringer i de økonomiske rammene mellom tjenesteområdene som følge av flytting av oppgaver og årsverk, samt å tilpasse disse endringene i hovedoversikter for drifts- og investeringsbudsjettet i henhold til de formelle forskriftene.

15. For selvkostområdene vann, avløp, renovasjon, slam og feier skal eventuelle underskudd framføres til neste års selvkostberegning og dekkes over kommende års gebyrer.
16. Låneporteføljen til Fredrikstad kommune som framkommer i vedlegg 3 vedtas og legges til grunn for refinansieringer i 2019.
17. For eiendomsskatt gjelder:
 - 17.1 Det innkreves eiendomsskatt for 2019. I henhold til Lov om eidegdomsskatt av 6. juni 1975, samt endringer i samme lov gjort av Stortinget den 1. januar 2018.
 - 17.2 Med de unntak som nevnt under i vedtakets pkt. 17.3, skal skatteøre i Fredrikstad kommune være 7,0 ‰ kfr. eiendomsskattelovens § 11.
 - 17.3 Med hjemmel i eiendomsskattelovens § 12 litra a skal skatteøre for bustaddelen i eidegdomar med sjølvstendig bustaddelar og fritidseiendommer være 4,25 ‰. Det gis et bunnfradrag på 200 000 kroner per sjølvstendig boenhet i boliger, samt et bunnfradrag på 200 000 kroner per fritidseiendom.
 - 17.4 Med hjemmel i eiendomsskattelovens § 7 fritas følgende eiendommer for eiendomsskatt:
 - litra a, Eidegdomar åt stiftingar og institusjonar som tek sikte på å gagne ein kommune, eit fylke eller staten.
 - Litra b, Bygning som har historisk verde, som er fredet gjennom fredningsvedtak jfr Lov om kulturminner.
 - 17.5 Eiendommer med hjemmel i eiendomsskattelovens § 5 skal fritas for eiendomsskatt.
 - 17.6 Med hjemmel i eiendomsskattelovens § 5, litra h, skal eiendommer som blir drevet som gårdsbruk og skogsbruk svare eiendomsskatt for våningshuset og kårboligen med garasje og uthus og passende tomt. Eiendomsskatten svares etter samme satser som for boligeiendommer.

Innledning

I dette dokumentet presenterer partiene Arbeiderpartiet, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Bymiljølista og Pensjonistpartiet felles forslag til Budsjett 2019 og handlingsplan 2019-2022. Forslaget fremmes av Ap, Sp og SV i formannskapet.

Partiene har lagt rådmannens forslag til grunn for arbeidet, slik at politiske prioriteringer er synliggjort som endringer i forhold til rådmannens dokument. Korrigeringer og presiseringer som framkommer i rådmannens budsjettnotat nr. 2 forutsettes innarbeidet av rådmannen.

Verdivalg

Vår politikk bygger på rettferdighet og fellesskap. Vi vil føre en politikk som er forankret i et levende lokaldemokrati, en bærekraftig utvikling og et sosialt og samfunnskritisk engasjement med fokus på demokratiutvikling og åpenhet. Vi vil at Fredrikstad skal være et åpent og inkluderende lokalsamfunn med plass til alle.

Samarbeidspartiene sier:

Vi vil at Fredrikstad skal være et samfunn med like muligheter for oss som bor her, et samfunn bygget på solidaritet og fellesskap mellom innbyggerne over kommunegrenser og over landegrenser. En sterk offentlig sektor, med gode offentlige tjenester, er det viktigste redskapet for å nå vårt mål om å levere tjenester av god kvalitet, og for å bidra til vekst og utvikling i privat sektor. Derfor sier partiene:

- Et klart og utvetydig nei til all form for konkurranseutsetting av de grunnleggende velferdstjenestene som skole og omsorg.
- Nei til salg av kommunale selskaper.
- Et klart og utvetydig ja til å bygge ut velferden gjennom å bedre skolen, omsorgstjenestene og kulturtilbudet i stedet for skattekutt.
- Et klart og utvetydig ja til at nærings- og arbeidslivet har krav på forutsigbare kommunale rammebetingelser, rask og effektiv tilrettelegging og service med høy kvalitet.
- Et klart og utvetydig ja til at klimaplanen skal gjennomføres og miljøtiltak prioriteres.
- Ja til å bevare søndagen som den er uten flere søndagsåpne butikker.
- Ja til trygghet for de ansatte og nei til økt bruk av midlertidige ansettelses.

Vi legger kommuneplanen til grunn for hvilken retning vi skal utvikle oss i. Den bygges rundt tre innsatsområder:

- Å leve i Fredrikstad (sosial bærekraft)
- Å skape i Fredrikstad (økonomisk bærekraft)
- Å møte framtida i Fredrikstad (miljømessig bærekraft)

Fredrikstad fikk priser for Norges mest attraktive by og god sentrumsutvikling i 2017. Vi skal videreføre og videreutvikle det gode arbeidet som er gjort. Samarbeid med næringslivet for å skape arbeidsplasser til en stadig økende befolkning vil ha hovedfokus. Frivillige lag og foreninger er svært viktige partnere i arbeidet med å gi barn, unge og øvrig befolkning et godt grunnlag for å møte morgendagen.

Fredrikstad er en by med levekårsutfordringer. Det er store geografiske forskjeller. Samarbeidspartiernes målsetting er at folkehelse og levekår skal forbedres kraftig og at sosiale helseforskjeller skal utjevnes. Det er ambisiøse mål som må følges opp med konkret handling.

Økonomi

Hvis vi skal nå målene vi setter oss så er det helt avgjørende at vi fortsatt har orden i kommuneøkonomien. Handlingsplanen er ambisiøs på vegne av oss selv, men ikke minst på vegne av fredrikstadsamfunnet. Det er derfor nødvendig med en solid finansiering av kommunens økonomi.

Som rådmannen peker på gir overføringene fra staten over statsbudsjettet oss utfordringer opp mot både drift og investeringer. Underfinansierte statlige satsinger, som bemanningsnormer for skole og barnehage og moderasjonsordninger samt krevende brukerutvikling, har forsterket seg gjennom 2018. Vi støtter i hovedsak rådmannens forslag til tiltak, men gjør noen nødvendige endringer. Det er lite som tyder på at den økonomiske situasjonen vil bedres med sittende regjering.

Det ligger offensive omstillings- og effektiviseringstiltak inne i rådmannens forslag, som flertallspartiene stiller seg bak. Vi peker også på det kommunale eiendomsutviklingsselskapet for å øke egenkapitalevnen som et viktig virkemiddel for å skape økonomisk handlingsrom.

Eiendomsskatten økes ikke utover lønns- og prisvekst. Vi ber rådmannen legge til grunn indeksjustering av skattebeløpet huseierne betaler i kommende budsjetter.

Rådmannen foreslår å dempe investeringsvolumet med 0,5 milliarder kroner i perioden. Vi følger gjeldsutviklingen tett og støtter i all hovedsak dette grepet også i vårt forslag.

Samarbeidspartiene peker på de strategier som angir retningen for kommunen i framtida. Her nevner vi arbeidsgiverstrategien sett i sammenheng med ny innovasjonsstrategi, kompetanse- og rekrutteringsstrategi, kommende strategi for digitalisering og Smart Fredrikstad. Målet er at disse, sammen med den offensive satsingen på velferdsteknologi, vil bidra til å skape økonomisk handlingsrom i årene som kommer.

Evnen til å gjennomføre mål og tiltak vi har satt oss fore er avhengig av at kommunens økonomi går i balanse. Vi vil til enhver tid arbeide for en kommuneøkonomi som sikrer et varig godt, lokalt velferdstilbud.

Hovedprioriteringer i budsjettet

Det er en forutsetning å ha orden i økonomien for at kommunen skal kunne levere velferdstjenester til innbyggerne. Budsjettet innebærer krevende omstillingsprosesser som betyr at rådmannen og de politiske organene må gjennomføre en stram økonomistyring fra dag en i 2019.

Skal vi nå målene våre må vi bruke de store pengene på de store oppgavene. Vi viderefører satsingene fra økonomiplanen vedtatt i juni og prioriterer styrking av fellesskapet.

Barn og unge skjermes i størst mulig grad og derfor er Utdanning og oppvekst den seksjonen vi styrker klart mest målt i kronebeløp. Partiene har som mål å øke lærertettheten, det er viktig at hver enkelt elev blir sett og hørt. Dette viser vi i dokumentet ved å ikke akseptere kutt i lærerårsverk. Vi legger vekt på en sosial profil. SFO-prisen økes derfor ikke utover det vi vedtok i økonomiplanen i juni.

Samarbeidspartiene ønsker like muligheter for alle. Vi har derfor foreslått å gjøre SFO-tilbudet til barn med spesielle behov gratis i 5. til 7.trinn.

Helse og velferd prioriteres i perioden. Utbygging, rehabilitering og drift av heldøgns bo- og omsorgsplasser er vår hovedprioritering. Plan for heldøgns omsorg 2019-2040 blir lagt fram i nær framtid, og vi konkluderer ikke i budsjett- og handlingsplanen med utfallet av behandlingen av planen. Planen vil slå fast mål og strategier for framtidens heldøgns omsorgstjenester, som skal sette kommunen i stand til å møte de demografiske utfordringene med doblingen av antall eldre over 80 år fram mot 2040. Det er ikke aktuelt å kutte i overføringene til frivilligheten

Vi innførte gratis ferge i kommunen fra 1.1.2013. Dette er et virkemiddel som partiene ønsker å videreføre og utvikle for å bedre miljøet i byen vår, styrke folkehelsen, og dermed bidra både til at klimaet og trafikksikkerheten bedres. Fergetilbudet ses som en integrert del av gang - og sykkelveinettet vårt, og skal derfor være gratis for alle som bruker det. Fergetilbudet har blitt svært attraktivt, den første elektriske ferga er snart på plass i elva og utredning av mulig elvemetro er neste steg.

Innen Kultur, miljø og byutvikling foretar vi også en rekke grep for å skjerme både små og store tiltak vi anser svært viktige. Lokalsamfunnsutvalgene gjør en svært viktig jobb, og det er ikke aktuell politikk å kutte i støtten. Fritidsklubbtilbudet opprettholdes på dagens nivå. Av mindre tiltak nevnes Kulturhuset Ekko, Speiderrådet, tilskudd til FRID med mer. Fullstendig oversikt kan ses under kapitlet nedenfor. Fellesnevneren er at viktige samarbeidspartnere i sivilsamfunnet skjerms for kutt.

Partiene har antydnet hva styrkingene til det enkelte utvalg kan benyttes til. Det er imidlertid opp til det enkelte utvalg å foreta den endelige prioritering innenfor sin ramme.

Driftsrammer 2019 – 2022

(nettorammer i mill kr)	Regnskap	Budsjett 2018 vedtatt	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022
Fra 2019 i 2019 kroner	2017					
<i>Inntekter</i>						
Skatt	-1991,9	-2 041,7	-2 090,4	-2 082,4	-2 082,4	-2 082,4
Rammetilskudd	-2044,8	-2 107,9	-2 218,7	-2 218,7	-2 218,7	-2 218,7
Realvekst frie inntekter		0,0		-49,9	-92,3	-137,9
Eiendomsskatt	-250,9	-259,6	-265,0	-263,0	-261,0	-258,0
Sum frie inntekter	-4287,5	-4 409,1	-4 574,1	-4 614,0	-4 654,4	-4 697,0
<i>Bundne utgifter</i>						
Renteutgifter- lån vedtatt t.o.m. bud 2018	114,0	115,7	122,2	143,3	152,5	185,4
Renteinntekter	-73,0	-45,9	-47,5	-49,3	-51,0	-53,5
Avdrag - lån vedtatt t.o.m bud 2018	243,7	235,2	245,3	254,6	254,7	255,0
Kapitalutg. nye investeringer fra 2019		4,5	3,3	27,8	63,6	105,8
Kapitalutg. nye selvfinansierende inv.2019		5,6	2,4	22,1	32,9	56,5
Renter/avdrag - dekkes gj. bruker/stat ol.	-119,1	-135,9	-144,1	-164,7	-173,6	-180,5
Kompensasjonstilskudd - stat	-14,4	-16,9	-15,1	-14,3	-13,1	-11,7
Overføring fra FREVAR KF	-8,0	-8,0	-14,0	-9,0	-13,0	-13,0
Utbytte	-11,5	-21,0	-17,0	-21,0	-28,0	-28,0
Sum netto kapitalkostnader	131,6	133,3	135,6	189,4	225,1	316,1
Diverse fellesutgifter	14,5	79,4	64,8	74,7	80,5	63,9
Til kirketjenester	40,5	42,1	43,6	43,6	43,6	43,6
Andre trossamfunn	6,7	6,0	6,2	6,2	6,2	6,2
Sum	61,8	127,4	114,6	124,5	130,3	113,6
Til disp. drift og investeringer	-4094,2	-4 148,4	-4 323,9	-4 300,1	-4 299,0	-4 267,3
NETTO UTGIFTSRAMMER:						
Økonomi og organisasjonsutvikling	187,0	192,8	202,7	198,5	201,4	198,5
Kultur, miljø og byutvikling	177,5	156,9	159,0	155,7	155,6	155,6
Teknisk drift	408,8	423,0	400,5	393,7	392,3	388,2
Utdanning og oppvekst	1525,4	1 575,1	1 662,2	1 661,0	1 664,9	1 664,7
Helse og velferd	1674,2	1 783,4	1 887,6	1 862,5	1 873,3	1 845,2
Sum	3973,0	4 131,1	4 311,9	4 271,4	4 287,5	4 252,2
Korr. interne finans.tran.						
Netto internt driftsresultat	-122,4	-17,3	-11,9	-28,8	-11,5	-15,1
- Bruk/overføring - disposisjonsfond (netto)	115,4	2,3	19,4	10,3	3,0	4,6
- Bruk av fond til omstilling			-5,0			
- Bruk av fond - Helse og velferd			-20,0			
- Disp.fond Smart Fredrikstad/økt valgdeltakelse		0,0	-2,5	-1,5	-1,5	-1,5
- Egenkapital til investeringsbudsjett	7,0	15,0	20,0	20,0	10,0	12,0
Disp. netto internt driftsres.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Negative tall uttrykker i denne sammenheng inntekter/overskudd

Budsjettets inntektsside

Partiene anslår økt vekst på skatt neste år tilsvarende **8,0** millioner kroner mer enn rådmannens forslag.

I handlingsplanen har partiene lagt til grunn en årlig realvekst på 0,96 % fra 2019 til 2021. Fra 2021-2022 perioden er realveksten anslått til ca. 1,0 %.

Tabell realvekst skatt og rammer

	2019-2020	2020-2021	2021-2022
Rådmannen	0,94	0,94	0,94
Flertallet	0,96	0,96	1,03

Flertallspartiene justerer forventet overføringsinntekt fra FREVAR KF noe med bakgrunn i hva foretaket melder i 2.tertialrapport for 2018 samt foretakets vedtatte budsjett 2019 og handlingsplan 2019-2022. For 2019 økes forventet inntekt med 2,0 millioner kroner, mens den justeres ned i resten av perioden – spesielt i 2020 med tanke på forventet overføringskapasitet basert på FREVAR sitt budsjett for 2019.

Forventningen til utbytte fra selskapene er fra 2020 justert opp til det nivået det har ligget på de senere årene. Beløpet er økt med 4,0 millioner kroner i 2020 og 2,0 millioner kroner i 2021-2022. Det betyr at det ligger en klar forventning til FEAS og Østfold Energi om bedre avkastning på verdiene Fredrikstad kommune eier. Eventuelle strukturelle endringer i eierskap i FEAS kan påvirke framtidig utbytte.

Overføringer og utbytte (millioner kroner)

	2019	2020	2021	2022
FREVAR	14,0(+2)	9,0(-6)	13,0(-2)	13,0(-2)
Utbytte	17,0	21,0(+4)	28,0(+2)	28,0(+2)

*Endringer framkommer i parentes.

Bunnlinjen i budsjettet er redusert med 6,6 millioner kroner fra rådmannens forslag på 18,5 millioner, til 11,9 millioner.

Samlet handlingsrom inklusive bruk av bunnlinje er på **16,6** millioner kroner i 2019.

Budsjettets utgiftsside – rammejusteringer 2019-2022

Rammene til utvalgene/tjenesteområdene styrkes med til sammen **16,6 millioner kroner** i 2019 økende til 27,5 millioner kroner i resten av planperioden.

Tabell rammestyrking

<i>Oversikt nettorammer i mill. kr.</i>	Bud 2019	HP 2020	HP 2021	HP 2022
Økonomi og organisasjonsutvikling	-	-	-	-
Kultur, miljø og byutvikling	3,0	3,0	3,0	3,0
Teknisk drift	0,3	0,3	0,3	0,3
Utdanning og oppvekst	11,1	17,0	22,0	22,0
Helse og velferd	2,2	2,2	2,2	2,2
Kirken	-	-	-	-
Sum styrking	16,6	22,5	27,5	27,5

Kultur, miljø og byutvikling

Flertallspartiene velger en annen innretning på fritidsklubber enn rådmannen. Da det ble valgt løsning med ny, stor klubb i Borgarveien på Østsiden var det ikke partienes ambisjon å nedprioritere sentrum og Torsnes. Vi ønsker at det fortsatt skal være fritidsklubb i Torsnes, og har lagt inn penger til å videreføre tilbudet. Videre bes det om at rådmannen forhandler om ny avtale for fritidsklubb i sentrum. Fritidsklubb i tilknytning til biblioteket på Selbak er ønskelig, men vil ikke bli prioritert i denne omgang. Vi øker tilskuddsrammen til idrett med kroner 515.000 sammenlignet med rådmannens forslag.

Rammen styrkes med 3,0 millioner kroner i 2019 og i handlingsplanperioden.

I tillegg velger vi i nåværende situasjon å ikke prioritere driftstilskudd til aktivitetsråd med 0,25 millioner kroner. Samlet disponeres derfor 3,250 millioner kroner.

For 2019 anbefaler Bystyret kultur- og miljøutvalget å bruke styrkingen som følger:

Fredrikstad Idrettsråd	+	450.000
Visit Fredrikstad	+	200.000
Lokalsamfunnsutvalg	+	600.000
Litteraturhuset	+	100.000
Fredrikstad Musikkråd	+	50.000
Fredrikstad Speiderråd	+	50.000
Sceneteppe	+	40.000
Fargefabrikken/Qulthus	+	35.000
Kulturhuset EKKO	+	50.000
Fritidsklubb i Torsnes	+	460.000
Fritidsklubb i sentrum	+	400.000
Tilskuddsrammen idrett	+	515.000
Sum fordeling:	+	2,950 millioner

Den foreslåtte reduksjonen i tilskudd til Fredrikstad næringsforening er ikke i tråd med inngått avtale. Den er derfor lagt inn styrking i budsjettrammen til å videreføre tilskuddet (300.000 kr).

Partiene ønsker ikke å gjeninnføre reklame for barn på kino.

Bystyret anmoder om en forsiktig økning av kiosk- og billettpriser på kinoen for å dekke inn inntektsbortfallet.

Det er foreslått kutt i overføringene til Østfoldmuseene avd. Fredrikstad. Rådmannen bes om å gå i dialog med museet for å se om fellesoppgaver og prosjektmidler eventuelt kan bidra til finansiering. Bystyret foretar ny vurdering av tilskudd til museet i revidert budsjett/ 1.tertialrapport 2019.

Teknisk drift

Partiene støtter seg i hovedsak til de vurderingene rådmannen har gjort innenfor seksjonen, men styrker rammen med 0,3 millioner kroner. Det gjøres også omprioriteringer innenfor rammen.

Gratistilbudet om parkering i Cityterminalen videreføres. Dette tilbudet er en del av helheten for å styrke handelen i sentrum som har gitt god effekt. Omprioriteringen finansieres innenfor rammen (økt inntekt) ved å gjøre om plassene ved Torvbyen (Daniel Leergaardsgate, Nygata (bak gamle OBOS) samt DNB-taket (Glemmengata) fra gul til rød

sone samt å øke prisen noe utover rådmannens forslag i gul og rød sone. Til sammen vil disse grepene kunne finansiere 5,0 millioner kroner som benyttes til fortsatt gratis parkering i Cityterminalen.

Teknisk utvalg vurderer om det innenfor rammen kan omprioriteres slik at det kan avsettes midler til oppgradering av veien fra Rv 110 til Onsøy stasjon og Onsøy Glasdeponi.

Fredrikstad Skiklubb ved løypegjengen har søkt om økning av støtten fra 50 000 kroner til 195 000 kroner årlig. Dette vil også få konsekvenser for støtten til øvrige løypelag og vil måtte medføre en årlig økning i rammene på 250 000 kroner til 300 000 kroner. Rammen er styrket for å ta hensyn til dette.

Det søkes også om tilskudd til innkjøp av løypemaskin. Det foreslås å omdisponere de 0,7 millionene som Bystyret avsatte til speiderleir i revidert budsjett/2. tertialrapport 2018 til tilskudd til ny løypemaskin. (Speiderleir blir arrangert i Indre Østfold kommune)

Partiene ber teknisk utvalg finne rom for utvidet tilbud med utedusj og ytterligere tilrettelegging for rullestolbrukere på Foten innenfor rammen.

Utdanning og oppvekst

Vi prioriterer å skjerme barn og unge i vårt forslag og legger opp til en sosial profil. Vi har i hele perioden valgt å holde SFO-prisen på et lavt nivå og følger opp dette også nå. Rådmannen poengterer selv at en økning kan være uheldig for sosial utjevning.

Samarbeidspartiene ønsker at Fredrikstad kommune tilbyr barn med spesielle behov gratis SFO for 5.-7. klasse og har lagt inn finansiering til tiltaket. Rådmannen har fullmakt til å organisere tilbudet slik det er mest hensiktsmessig.

De åpne barnehagene «Treffpunktet» i sentrum og på Østsiden legges ikke ned. Det er heller ikke aktuelt å svekke tiltaket inn mot barnehager i røde soner. Det er ikke aktuell politikk for samarbeidspartiene å svekke lærertettheten.

Rammen til oppvekstutvalget styrkes med **11,1** millioner kroner i 2019, økende i perioden. Jfr. budsjettnotat 2 har vi i tillegg 5,0 millioner til disposisjon.

For 2019 anbefaler Bystyret oppvekstutvalget å bruke styrkingen som følger:

SFO økes kun med 100 kr utover lønns- og prisvekst;	+4,0 millioner
Gratis SFO til barn med spesielle behov	+0,9 millioner
Lærerårsverk	+7,5 millioner
Åpen kommunal barnehage	+1,7 millioner
Røde soner (barnehager)	+2,0 millioner
Sum fordeling	+16,1 millioner kroner

Helse og velferd

Flertallspartiene støtter i hovedsak rådmannens prioriteringer. Plan for heldøgns omsorg fram mot 2040 kommer til behandling i 2019 og vil danne grunnlaget for å fastslå hvilket heldøgnsstilbud kommunen skal yte i årene framover, herunder fordelingen mellom sykehjemsplasser og omsorgsboliger med heldøgns tjenester.

Arbeidet som de frivillige organisasjonene gjør i kommunen er uvurderlig og samarbeidspartiene støtter ikke rådmannens forslag om redusert tilskudd. Vi legger tilbake foreslått kutt i hele perioden. Her vil fellesskapet få mye igjen for hver krone som brukes.

Det jobbes nå godt med heltidskultur i seksjonen og det er viktig at det arbeides aktivt med å få på plass hele stillinger. Dette er også forventet å kunne ha en positiv effekt når det gjelder sykefravær og økonomi.

HOV styrkes med **2,2** millioner kroner i perioden.

Følgende fordeling anbefales:

Tilskudd til frivillige	+2,00 millioner
+Huset gis et tilskudd på	+0,15 millioner
Ikke disponert	+0,05 millioner
Sum fordeling	+2,20 millioner kroner

Økonomi og organisasjonsutvikling

Partiene støtter rådmannens vurderinger.

Kirken

Partiene støtter rådmannens vurderinger.

Investeringsbudsjettet

Partiene legger i all hovedsak rådmannens forslag til investeringsbudsjett til grunn. Det betyr at partiene støtter en mer forsiktig investeringsprofil av hensyn til kommunens økonomiske situasjon og hva som i realiteten er realistisk framdrift.

Partiene har støttet at det skal bygges flerbrukshall på Trosvik som også dekker idrettens behov innenfor en ramme på 111,9 millioner kroner. Vi ber rådmannen komme tilbake til Bystyret med en egen sak hvor prosjektet forholder seg til denne rammen (se verbalforslag/bestillinger).

Kunstgressplanen gjennomføres i tråd med handlingsplanvedtaket i juni 2018.

Investering – finansiering

Rammefinansierte investeringer	2018	2019	2020	2021	2022
Felles investeringer	22,7	20,6	8,3	8,6	7,6
Kulturtjenester	25,8	112,4	117,7	222,1	257,0
Teknisk drift	103,1	245,0	111,6	125,2	77,4
Helse og velferd	102,1	120,7	229,9	204,1	-70,1
Oppvekst	119,5	257,0	282,3	231,7	189,5
Kirketjenester	16,0	15,0	12,0	12,0	6,0
Egenkapital innskudd KLP	17,6	18,1	19,9	21,9	24,1
Justering av tidligere finansiering		25,0			
Belønningsordning		14,9			
Sum netto investeringer	406,8	828,7	781,637	825,618	491,497
Fra investeringsfond	17,6	18,1	19,9	21,9	24,1
Bruk av disp.fond	4,0	11,0	0,0	0,0	60,0
Overføring fra drift (IT inv.)	15	20,0	20,0	10,0	12,0
Overføring fra drift (tilbakebetaling lån inv.ft)	1,3	1,4	1,0	0,7	0,7
Tilskudd belønningsmidler		11,9			
MVA-kompensasjon belønningsmidler		3,0			
MVA-kompensasjon	65,3	160,3	142,6	189,5	123,1
Lånebehov	303,6	602,9	598,2	603,5	271,6
Selvfinansierte investeringer					
VAR	192,8	241,2	219,7	151,0	160,9
Teknisk drift	2,7	1,0	1,0	1,0	-
Eiendomsutvikling	8,8	1,0	3,8	3,8	3,8
Boligstrategi (BOSO)	43,3	96,1	63,6	37,4	59,3
Sum netto selvfinans	247,6	339,3	288,1	193,2	224,0
MVA-kompensasjon	0,8	2,8	-	-	-
Salgsinntekter - vann og avløp	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0
Investeringsfond bolig/næring	-21,2	-3,5	-0,2	-0,2	3,3
Salg bolig/næringstomter/eiendomsutviklir	30,0	4,5	4,0	4,0	0,5
Lånebehov	236,0	333,5	282,3	187,4	218,2

Egenbetalinger og gebyrer

1. Parkering med lading av elbil settes til 10 kr (21 kr i rådmannens forslag)
2. Det opprettholdes gratis parkering som i dag i Cityterminalen.
3. P-plassene i Nygata (Bak Kirkens hus), ved Torvbyen (Daniel Leegaardsgate) og DNB-taket (Glemmengata) gjøres om fra gul til rød sone.
4. Pris for parkering i gul og rød sone økes med henholdsvis 2 og 1 kr/time utover rådmannens forslag.
5. Det innføres inntil 2 timers gratis parkering ved kirkegården i Gamlebyen.
6. SFO-prisen økes ikke utover det som ble vedtatt i økonomiplan i juni, dvs. 100 kr utover lønns- og prisvekst og hel plass settes dermed til 2.670 kr. Øvrige priser justeres ut fra dette.
7. Endringen fra 2018 til 2019 «*Moderasjoner for barnehage og SFO omfatter kun søsken som bor fast i samme husholdning*» - tas ut.
8. SFO gjøres gratis for barn i 5-7 klasse med spesielle behov.

Verbalforslag og bestillinger

HOV:

1. Rådmannen bes sette i gang en behovs- og gevinstkartlegging med tanke på bruk av GPS (geolokalisering) i demensomsorgen.
2. Demensplan 2018-2025 (opprinnelig 2017-2024) bes prioritert lagt fram snarest.
3. Når det gjelder «Vold i nære relasjoner» legges det inn i handlingsplanen at det hvert år skal gjennomføres en «Trygghetsuke/trygghetsdag». Samtidig må arbeidet mot vold i nære relasjoner evalueres i et tverrseksjonelt samarbeid.
4. Rådmannen bes om å vurdere økt inntektsgradering for trygghetsalarmer som grunnlag for budsjettet 2020

UO:

5. Rådmannen bes om å gjennomgå og vurdere tiltak for å bedre rekrutteringen av helsesykepleiere i skolehelsetjenesten.
6. Rådmannen bes om å legge fram en strategi for å øke den kommunale andelen barnehager i Fredrikstad.

TD:

7. Østfold fylkeskommune har foreslått at det bygges interkommunale idrettsanlegg ved ny Frederik II og Greåker videregående skole. Det er en forutsetning at kommunene Sarpsborg og Fredrikstad går inn med 22,0 millioner kroner hver for å få til dette anleggsloftet. Partiene stiller seg positive til dette og ber rådmannen innarbeide dette i framtidige rullinger av budsjett og handlingsplaner
8. Bystyret viser til følgende vedtak i eldrerådet:
«Eldrerådet ber Bystyret om å bestille egen sak om transporttilbud til eldre med utgangspunkt i at det bør etableres minibusstilbud og et godt fungerende Flex-tilbud i Fredrikstad kommune. Kommunen bør, i samarbeid med Østfold kollektivtrafikk, finne en løsning på hvordan 2-3 minibusser kan operere rundt i boligfeltene innenfor sentrum og til og fra områder utenfor sentrum der det bor «mange» eldre.»
Rådmannen bes om å komme tilbake til Bystyret med en egen sak som vurderer innspillet.
9. Skisseprosjektfase for det besluttede alt. 2B, stor hall-løsning Trosvik, har medført et prosjekt med en beregnet P85 på 179 millioner kroner. Rådmannen gis i oppdrag å vurdere om det er mulig å utarbeide en alternativ løsning til en vesentlig lavere kostnad som ivaretar behov og krav beskrevet for alt. 2B, inklusive fullverdig treningsflate for håndball innenfor en ramme på 111,9 millioner kroner. Dersom dette ikke viser seg mulig, skal det utarbeides et nytt vesentlig rimeligere alternativ som ivaretar skolens behov for arealer til kroppsøving og fysisk aktivitet, samt fullverdig treningsflate for håndball, og om mulig øvrige behov som beskrevet i utarbeidet alternativanalyse for Trosvik idrettshall

ØKORG:

10. I Bystyret 22.06.18 ble det vedtatt: «Rådmannen bes gjennomgå alle seksjoner i kommunen for å vurdere om det er oppgaver som kommunen kan gjøre bedre og

billigere i egenregi framfor kjøp av private». Vi ber om at det legges fram en sak for Bystyret i løpet av 2019.

VEDLEGG

1. Detaljoversikt investeringer

2. Økonomiske oversikter

- Budsjettskjema 1A - drift
- Budsjettskjema 1B
- Budsjettskjema 2A - investering
- Budsjettskjema 2B
- Intern hovedoversikt

Detaljoversikt investeringer

Rammefinansierte investeringer

Tall i millioner kroner	Sum		2018			2019			2020			2021			2022		
	Brutto	Netto	Brutto	Tilsk	netto	Brutto	Tilsk	Netto	Brutto	Tilsk	Netto	Brutto	Tilsk	Netto	Brutto	Tilsk	Netto
Sentrale investeringer																	
IT- sentrale investeringer	34,6	34,6	5,0	0,0	5,0	7,7	0,0	7,7	7,0	0,0	7,0	7,3	0,0	7,3	7,6	0,0	7,6
Eget nett II	4,4	4,4	1,1	0,0	1,1	1,1	0,0	1,1	1,1	0,0	1,1	1,1	0,0	1,1	0,0	0,0	0,0
Mobilt strømaggregat- beredskap/Nedre Glomma ROS	5,0	5,0	5,0	0,0	5,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Trådløst nettverk	1,0	1,0	1,0	0,0	1,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Elektronisk eiendomsarkiv	20,0	20,0	10,0	0,0	10,0	10,0	0,0	10,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Skannere Byarkivet	0,6	0,6	0,2	0,0	0,2	0,0	0,0	0,0	0,2	0,0	0,2	0,2	0,0	0,2	0,0	0,0	0,0
Konkurranseregj.føringsverktøy og kontraktsadm.verktøy	0,4	0,4	0,4	0,0	0,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Innkjøpsanalyseverktøy	1,8	1,8	0,0	0,0	0,0	1,8	0,0	1,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Sum Sentrale investeringer	67,8	67,8	22,7	0,0	22,7	20,6	0,0	20,6	8,3	0,0	8,3	8,6	0,0	8,6	7,6	0,0	7,6
Kultur, miljø og byutvikling																	
Mindre investeringsbehov	3,0	3,0	0,0	0,0	0,0	1,0	0,0	1,0	1,0	0,0	1,0	1,0	0,0	1,0	0,0	0,0	0,0
Arena Fredrikstad (tot 644,3 mill)	491,9	491,9	0,3	0,0	0,3	84,3	0,0	84,3	10,3	0,0	10,3	140,1	0,0	140,1	257,0	0,0	257,0
Usikre anslag:																	
Blå Grotte	37,0	28,4	2,0	0,0	2,0	0,0	0,0	0,0	35,0	8,6	26,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Flerbrukshall Trosvik skole (2 mill fra 2017, tot 111,9 mill)	109,9	109,9	1,0	0,0	1,0	7,4	0,0	7,4	29,9	0,0	29,9	71,6	0,0	71,6	0,0	0,0	0,0
Ridesenter Bekkevold (1 mill kr fra 2016, tot 69,0 mill)	68,1	57,8	2,0	0,0	2,0	5,2	0,0	5,2	41,1	0,0	41,1	19,7	10,3	9,4	0,0	0,0	0,0
Kunstgressbaner	47,3	31,5	27,7	8,2	19,5	19,6	7,6	12,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Tårnet på Isegran	6,0	6,0	1,0	0,0	1,0	2,5	0,0	2,5	2,5	0,0	2,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Tak St.Croix	6,5	6,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	6,5	0,0	6,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Sum Seksjon for kultur, miljø og byutvikling	769,7	735,0	34,0	8,2	25,8	120,0	7,6	112,4	126,3	8,6	117,7	232,4	10,3	222,1	257,0	0,0	257,0
Teknisk drift																	
- Formålsbygg																	
Strategisk eiendomsutvikling	10,3	10,3	1,5	0,0	1,5	2,5	0,0	2,5	2,5	0,0	2,5	2,5	0,0	2,5	1,3	0,0	1,3
Byggutvikling	12,3	12,3	2,5	0,0	2,5	3,5	0,0	3,5	2,5	0,0	2,5	2,5	0,0	2,5	1,3	0,0	1,3
SD-anlegg (Sentral Driftsstyring)	20,5	20,5	4,0	0,0	4,0	4,0	0,0	4,0	5,0	0,0	5,0	5,0	0,0	5,0	2,5	0,0	2,5
ENØK	42,0	42,0	0,0	0,0	0,0	12,0	0,0	12,0	12,0	0,0	12,0	12,0	0,0	12,0	6,0	0,0	6,0
Legionellatiltak/radonsanering	2,3	2,3	0,5	0,0	0,5	0,5	0,0	0,5	0,5	0,0	0,5	0,5	0,0	0,5	0,3	0,0	0,3
Behovsanalyse og alternativvurderinger (prosjektering formålsbygg)	11,5	11,5	0,0	0,0	0,0	4,0	0,0	4,0	3,0	0,0	3,0	3,0	0,0	3,0	1,5	0,0	1,5
Universell utforming av skoler og barnehager	12,2	12,2	0,0	0,0	0,0	2,2	0,0	2,2	4,0	0,0	4,0	4,0	0,0	4,0	2,0	0,0	2,0

Paviljonger skole	12,1	12,1	0,0	0,0	0,0	1,0	0,0	1,0	3,6	0,0	3,6	5,0	0,0	5,0	2,5	0,0	2,5
Uteanlegg/sikkerhet/lekeutstyr/bh/skole	23,5	23,5	5,0	0,0	5,0	6,0	0,0	6,0	5,0	0,0	5,0	5,0	0,0	5,0	2,5	0,0	2,5
Inneklima / rehab. skole/bhg	23,0	23,0	0,0	0,0	0,0	8,0	0,0	8,0	5,0	0,0	5,0	5,0	0,0	5,0	5,0	0,0	5,0
Rehabilitering og brannpålegg	60,8	60,8	6,0	0,0	6,0	36,0	0,0	36,0	4,3	0,0	4,3	6,0	0,0	6,0	8,5	0,0	8,5
Nytt kafebygg Foten (tot 13 mill kr)	5,1	5,1	5,1	0,0	5,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Usikre anslag:																	
Møllehjulet Isegran	1,4	1,4	1,4	0,0	1,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Oppstillingsplass biler og maskiner Tomteveien	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Villa Lykkeberg (tot 4,2 mill kr)	2,2	2,2	0,0	0,0	0,0	2,2	0,0	2,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Oppgradering Gamlebyen fengsel	5,1	5,1	1,0	0,0	1,0	4,1	0,0	4,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
<i>- Infrastruktur, samferdsel mm</i>																	
Biler, maskiner	54,5	54,5	13,5	0,0	13,5	13,5	0,0	13,5	12,0	0,0	12,0	10,0	0,0	10,0	5,5	0,0	5,5
Elvebredder, kaier, brygger, broer med mer	21,5	21,5	8,5	0,0	8,5	3,0	0,0	3,0	4,0	0,0	4,0	4,0	0,0	4,0	2,0	0,0	2,0
Parker, grøntområder og lekeplasser	39,9	37,0	6,4	0,0	6,4	16,0	0,5	15,5	8,4	0,7	7,7	5,9	0,7	5,2	3,2	1,0	2,2
Gatelys	42,7	42,7	0,0	0,0	0,0	13,7	0,0	13,7	13,0	0,0	13,0	8,0	0,0	8,0	8,0	0,0	8,0
Trafikksikring	24,0	16,0	0,0	0,0	0,0	6,0	2,0	4,0	6,0	2,0	4,0	6,0	2,0	4,0	6,0	2,0	4,0
Nyasfaltering av veier	85,0	85,0	15,0	0,0	15,0	17,5	0,0	17,5	17,5	0,0	17,5	17,5	0,0	17,5	17,5	0,0	17,5
Sykkelplan	20,0	20,0	0,0	0,0	0,0	5,0	0,0	5,0	5,0	0,0	5,0	5,0	0,0	5,0	5,0	0,0	5,0
Dampskipsbrygga, opprusting av plassen (tot 36,8 mill kr)	35,6	35,6	10,0	0,0	10,0	25,6	0,0	25,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ny elektrisk ferje	19,7	16,2	15,0	0,0	15,0	4,7	3,5	1,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ny motor gamle ferger	2,5	2,5	0,5	0,0	0,5	0,0	0,0	0,0	1,0	0,0	1,0	1,0	0,0	1,0	0,0	0,0	0,0
Nytt stupetårn Foten (2,4 mill omdisponert fra Molvigikaia)	5,2	4,4	2,0	0,0	2,0	3,2	0,8	2,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Floaveien (totalt 29,4 mill kr)	27,4	27,4	0,0	0,0	0,0	27,4	0,0	27,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Biogasstasjon	23,9	23,9	0,0	0,0	0,0	23,9	0,0	23,9	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Usikre anslag:																	
Trondalsbassenget	1,0	1,0	1,0	0,0	1,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Rehab Molvigikaia (6 mill omdisp til stupetårn og lysløype)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ny bro Isegran	1,0	1,0	1,0	0,0	1,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Rehabilitering Gressvik fergested	6,3	6,3	1,0	0,0	1,0	5,3	0,0	5,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Lettbåt (parkering og transport)	1,2	1,2	1,2	0,0	1,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
P-plasser Elingaard	1,0	1,0	1,0	0,0	1,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Utstyr brannstasjon	1,0	1,0	0,0	0,0	0,0	1,0	0,0	1,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Nye ferger	20,0	20,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	20,0	0,0	20,0	0,0	0,0	0,0
Sum Seksjon for teknisk drift	677,5	662,3	103,1	0,0	103,1	251,8	6,8	245,0	114,3	2,7	111,6	127,9	2,7	125,2	80,4	3,0	77,4

Budsjettskjema 1A - drift				
	Budsjett	Justert budsjett	Opprinnelig budsjett	Regnskap
	2019	okt 2018	2018	2017
Skatt på inntekt og formue	2 090 400 000,00	2 041 683 000,00	2 041 683 000,00	1 991 852 097,11
Ordinært rammetilskudd	2 218 700 000,00	2 107 123 000,00	2 107 857 000,00	2 044 820 844,18
Skatt på eiendom	265 000 000,00	259 630 000,00	259 630 000,00	250 857 129,00
Andre direkte eller indirekte skatter	-	-	-	-
Andre generelle statsilskudd	15 124 000,00	16 935 000,00	16 935 000,00	14 418 963,00
Sum frie disponible inntekter	4 589 224 000,00	4 425 371 000,00	4 426 105 000,00	4 301 949 033,29
Renteinntekter og utbytte	37 834 000,00	42 600 000,00	42 600 000,00	30 622 243,26
Gevinst finansielle instrumenter (omløpsmidler)	31 651 000,00	29 316 000,00	29 316 000,00	54 341 330,02
Renteutg.,provisjoner og andre fin.utg.	127 973 000,00	122 428 000,00	122 428 000,00	115 776 675,28
Tap finansielle instrumenter (omløpsmidler)	-	-	-	482 700,00
Avdrag på lån	245 300 000,00	237 560 000,00	238 610 000,00	243 656 448,00
Netto finansinnt./utg.	-303 788 000,00	-288 072 000,00	-289 122 000,00	-274 952 250,00
Til dekning av tidligere regnsk.m. merforbruk	-	-	-	-
Til ubundne avsetninger	24 782 000,00	130 025 000,00	7 665 000,00	160 390 266,70
Til bundne avsetninger	-	-	-	-
Bruk av tidligere regnks.m. mindreforbruk	-	122 360 000,00	-	151 340 266,70
Bruk av ubundne avsetninger	27 500 000,00	21 064 000,00	-	43 761 490,00
Bruk av bundne avsetninger	-	-	-	-
Netto avsetninger	2 718 000,00	13 399 000,00	-7 665 000,00	34 711 490,00
Overført til investeringsbudsjettet	20 000 000,00	15 000 000,00	15 000 000,00	7 000 000,00
Til fordeling drift	4 268 154 000,00	4 135 698 000,00	4 114 318 000,00	4 054 708 273,38
Sum fordelt til drift (fra skjema 1B)	4 268 154 000,00	4 135 698 000,00	4 114 318 000,00	3 932 349 030,36
Mer/mindreforbruk	-	-	-	122 359 243,02

Budsjettskjema 1B				
	Budsjett	Justert budsjett	Opprinnelig budsjett	Regnskap
	2019	okt. 2018	2018	2017
Seksjoner/tjenesteområder				
Politisk og administrativ ledelse	21 775 000,00	19 772 000,00	19 779 000,00	17 028 750,32
Økonomi og organisasjonsutvikling	180 906 000,00	177 306 000,00	172 976 000,00	159 709 190,54
ØKUS (nettoramme = 0) Tall Ship Races	0,00	0,00	0,00	1 454 101,00
Kultur, miljø og byutvikling	158 968 000,00	168 083 000,00	156 880 000,00	150 315 995,55
Teknisk drift	400 454 000,00	425 443 000,00	422 993 000,00	393 768 974,06
Utdanning og oppvekst	1 662 232 000,00	1 575 217 000,00	1 575 063 000,00	1 498 704 427,73
Helse og velferd	1 887 584 000,00	1 784 540 000,00	1 783 441 000,00	1 558 287 957,55
Kirken	43 630 000,00	42 686 000,00	42 086 000,00	38 062 000,00
Andre trossamfunn	6 180 000,00	6 000 000,00	6 000 000,00	5 770 143,00
Felles ansvar regnskap (899001)	-93 575 000,00	-61 949 000,00	-64 900 000,00	-99 892 073,31
Over- og underskuddsansvar	0,00	-1 400 000,00	0,00	-2 126 000,00
Sum fordelt i drift (til skjema 1a)	4 268 154 000,00	4 135 698 000,00	4 114 318 000,00	3 721 083 466,44

Budsjettskjema 2A - investering				
	Budsjett 2019	Just. budsjett 2018	Oppr. budsjett 2018	Regnskap 2017
Investeringer i anleggsmidler	1 260 175 000,00	1 274 850 000,00	1 046 800 000,00	494 275 594,36
Utlån og forskutteringer	167 000 000,00	233 000 000,00	150 000 000,00	125 963 631,99
Kjøp av aksjer og andeler	18 100 000,00	17 600 000,00	17 600 000,00	15 668 429,00
Avdrag på lån	40 100 000,00	38 000 000,00	38 000 000,00	106 388 510,00
Dekning av tidligere års udekket	-	-	-	-
Avsetninger	3 500 000,00	32 700 000,00	29 200 000,00	121 555 371,37
Årets finansierungsbehov	1 488 875 000,00	1 596 150 000,00	1 281 600 000,00	863 851 536,72
Finansiert slik:				
Bruk av lånemidler	1 103 436 000,00	1 030 958 000,00	994 797 000,00	435 172 122,33
Inntekter fra salg av anleggsmidler	4 500 000,00	52 696 000,00	30 000 000,00	77 786 974,61
Tilskudd til investeringer	122 200 000,00	122 642 000,00	32 400 000,00	40 132 245,00
Kompensasjon for merverdiavgift	166 123 000,00	139 453 000,00	127 462 000,00	43 774 497,39
Mottatte avdrag på utlån og refusjoner	40 100 000,00	38 300 000,00	38 000 000,00	110 203 489,59
Andre inntekter	2 000 000,00	2 881 000,00	2 000 000,00	24 192 637,11
Sum ekstern finansiering	1 438 359 000,00	1 386 930 000,00	1 224 659 000,00	731 261 966,03
Overført fra driftsbudsjettet	21 416 000,00	16 341 000,00	16 341 000,00	9 789 703,00
Bruk av tidligere års udisponert	-	-	-	-
Bruk av avsetninger	29 100 000,00	192 879 000,00	40 600 000,00	122 799 867,69
Sum finansiering	1 488 875 000,00	1 596 150 000,00	1 281 600 000,00	863 851 536,72
Udekket/udisponert	-	-	-	-

Budsjettskjema 2B - Investeringsbudsjettet 2019				
	Budsjett 2019	Just. budsj. 2018	Oppr. budsj. 2018	Regnskap 2017
Administrasjon og fellesutgifter	131 900 000,00	76 105 000,00	56 000 000,00	17 104 021,53
Oppveksttjenester	278 700 000,00	205 799 000,00	222 900 000,00	34 952 143,00
Omsorgstjenester	224 100 000,00	173 284 000,00	179 100 000,00	115 421 038,21
Helse- og sosiale tjenester	88 600 000,00	111 109 000,00	108 900 000,00	47 866 490,46
Næringsområder og miljø	3 000 000,00	34 131 000,00	11 800 000,00	18 893 119,16
Boligområder	500 000,00	93 504 000,00	8 500 000,00	1 142 196,98
Kultur	124 100 000,00	91 679 000,00	91 300 000,00	33 769 374,58
Kirke	15 000 000,00	16 000 000,00	16 000 000,00	10 000 000,00
Vann, avløp og renovasjon	241 200 000,00	251 089 000,00	224 400 000,00	138 957 945,11
Samferdsel og andre tekniske tjenester	153 075 000,00	222 150 000,00	127 900 000,00	76 169 265,33
Sum investeringsutgifter	1 260 175 000,00	1 274 850 000,00	1 046 800 000,00	494 275 594,36
Avdrag på lån til videreutlån	40 100 000,00	38 000 000,00	38 000 000,00	106 388 510,00
Utlån, kjøp av aksjer og andeler	185 100 000,00	250 600 000,00	167 600 000,00	141 632 060,99
Dekning av tidligere års merforbruk i investering	0,00	0,00	0,00	0,00
Avsatt til disposisjonsfond	0,00	0,00	0,00	0,00
ubundne investeringsfond	3 500 000,00	32 700 000,00	29 200 000,00	59 031 865,00
bundne investeringsfond	0,00	0,00	0,00	62 523 506,37
Styrking av likviditetsreserven	0,00	0,00	0,00	0,00
Sum finansieringsbehov	1 488 875 000,00	1 596 150 000,00	1 281 600 000,00	863 851 536,72
Overføring fra årets driftsregnskap	21 416 000,00	16 341 000,00	16 341 000,00	9 789 703,00
MVA komp investeringer	166 123 000,00	139 453 000,00	127 462 000,00	43 774 497,39
Tilskudd og refusjoner	122 200 000,00	122 642 000,00	32 400 000,00	43 362 884,00
Salg av fast eiendom	0,00	52 696 000,00	30 000 000,00	77 487 720,31
Andre inntekter	6 500 000,00	2 881 000,00	2 000 000,00	24 491 891,41
Mottatte avdrag på utlån, salg av aksjer og andeler	40 100 000,00	38 300 000,00	38 000 000,00	106 972 850,59
Bruk av tidligere års regnskapsmessig mindreforbruk	0,00	0,00	0,00	0,00
Bruk av disposisjonsfond	0,00	55 682 000,00	15 000 000,00	20 198 378,00
ubundne investeringsfond	29 100 000,00	137 149 000,00	25 600 000,00	16 236 107,00
bundne investeringsfond	0,00	48 000,00	0,00	86 365 382,69
Bruk av likviditetsreserven	0,00	0,00	0,00	0,00
Bruk av lån	1 103 436 000,00	1 030 958 000,00	994 797 000,00	435 172 122,33
Sum finansiering	1 488 875 000,00	1 596 150 000,00	1 281 600 000,00	863 851 536,72
Udekket/udisponert	0,00	0,00	0,00	0,00

Intern hovedoversikt budsjett 2019									
<i>Tall i 1000 kroner</i>									
	Budsjett 2019			Justert budsjett okt. 2018			Regnskap 2017		
	Utg.	Innt.	Netto	Utg.	Innt.	Netto	Utg.	Innt.	Netto
<i>Frie inntekter</i>									
Skatt		2 090 400	-2 090 400		2 041 683	-2 041 683		1 991 852	-1 991 852
Eiendomsskatt		265 000	-265 000		259 630	-259 630		250 857	-250 857
Rammetilskudd		2 218 700	-2 218 700		2 107 123	-2 107 123		2 044 821	-2 044 821
Sum frie inntekter	0	4 574 100	-4 574 100	0	4 408 436	-4 408 436	0	4 287 530	-4 287 530
<i>Finansposter</i>									
Utbytte		17 000	-17 000		21 000	-21 000		11 517	-11 517
Renter	127 973	20 834	107 139	122 428	21 600	100 828	115 777	19 105	96 671
Avdrag	245 300		245 300	237 560		237 560	243 656		243 656
Tap/Gevinst finansielle omløpsmidler		31 651	-31 651		29 316	-29 316	483	54 341	-53 859
Overføring fra FREVAR KF		14 000	-14 000		8 000	-8 000		8 000	-8 000
Kompensasjonstilskudd		15 124	-15 124		16 935	-16 935		14 419	-14 419
Kalkulatoriske inntektsposter	-152 862		-152 862	-141 324		-141 324		119 101	-119 101
Netto kapitalkostnader	220 411	98 609	121 802	218 664	96 851	121 813	359 916	226 484	133 432
Til disposisjon drift	220 411	4 672 709	-4 452 298	218 664	4 505 287	-4 286 623	359 916	4 514 014	-4 154 098
Fellestjenester	133 069	42 500	90 569	110 040	21 064	88 976	392 210	380 368	11 843
Kirken inkl. andre trossamfunn	49 810	0	49 810	48 686		48 686	47 211	0	47 211
Politisk og adm. ledelse	21 915	140	21 775	20 170	398	19 772	20 232	1 771	18 461
Økonomi og organisasjonsutvikling	236 641	55 735	180 906	233 751	56 445	177 306	231 379	62 848	168 531
ØKUS	2 466	2 466	0	2 362	2 362	0	2 400	2 400	0
Tall ships races	0	0	0	0	0	0	208	7	201
Kultur, miljø og byutvikling	283 876	124 908	158 968	298 917	130 834	168 083	324 579	147 035	177 544
Teknisk drift	1 057 438	656 984	400 454	1 088 923	663 480	425 443	1 061 824	653 029	408 795
Utdanning og oppvekst	2 051 227	388 995	1 662 232	1 990 640	415 423	1 575 217	1 993 534	468 087	1 525 446
Helse og velferd	2 540 434	652 850	1 887 584	2 552 193	767 653	1 784 540	2 452 510	778 322	1 674 188
Sum tjenesteområder	6 376 876	1 924 578	4 452 298	6 345 682	2 057 659	4 288 023	6 526 088	2 493 867	4 032 221
Over- og underskuddsansvar	0	0	0	0	1 400	-1 400	0	482	-482
Årets resultat	6 597 287	6 597 287	0	6 564 346	6 564 346	0	6 886 004	7 008 363	-122 359
Note: 1) Positivt avvik = + og negativt avvik = -									